pacjent.gov.pl

Pomóż – oddaj osocze

Data aktualizacji
2023-03-17

W osoczu osób, które przeszły zakażenie koronawirusem lub zachorowały na COVID-19 i wyzdrowiały, znajdują się przeciwciała, wytworzone w odpowiedzi na zakażenie. Dlatego pobranie osocza i przetoczenie go osobom, na początku zachorowania na COVID-19, może im pomóc.

Czym jest osocze?

Osocze jest to płynny składnik krwi stanowiący ok. 55 proc. jej objętości. Zawiera białka (m.in. albuminę, czynniki krzepnięcia, immunoglobuliny), witaminy, enzymy. Zawieszone są w nim także krwinki białe i czerwone oraz płytki krwi. Osocze odpowiedzialne jest za transport wody oraz substancji odżywczych do komórek, a także odprowadzanie z nich produktów przemiany materii.

Jak przebiega terapia osoczem?

Chorzy często nie są w stanie wytworzyć własnych przeciwciał lub wytwarzają je zbyt wolno, by przeciwdziałać szybko pogarszającemu się stanowi zdrowia. Przetoczenie osocza z przeciwciałami znacznie przyspiesza reakcję układu odpornościowego i pozwala skuteczniej walczyć z koronawirusem. W zależności od zawartości przeciwciał w osoczu chorym na COVID-19 przetacza się 200-400 ml. Przetoczone osocze jest zgodne z grupą krwi pacjenta.

Kto może oddać osocze?

Osocze mogą oddać osoby, które były zakażone koronawirusem (SARS-CoV-2) bądź chorowały na COVID-19 i wyzdrowiały, w efekcie czego w ich krwi znajdują się przeciwciała. To właśnie te przeciwciała są cenne, bo mogą wspomagać leczenie chorych z ciężkimi, zagrażającymi życiu objawami.

Należy spełnić następujące wymagania:

- wiek 18-65 lat
- waga co najmniej 50 kg
- minęło **co najmniej 14 dni** od zakończenia izolacji

oraz te same wymagania, jakie dotyczą wszystkich dawców krwi, m.in.: należy być zdrowym i nie leczyć się z powodu chorób przewlekłych. W przypadku osób, które miały w przeszłości przetaczaną krew lub jej składniki oraz kobiet po przebytej ciąży, wymagane będą dodatkowe badania, które zostaną przeprowadzone w centrum krwiodawstwa i krwiolecznictwa.

Przeczytaj informacje o przeciwwskazaniach do oddania krwi

Jak pobierane jest osocze?

Osocze pobierane jest w centrum krwiodawstwa i krwiolecznictwa na dwa sposoby:

- Metodą plazmaferezy – podczas jednego zabiegu (jednego wkłucia) pobierana jest krew, która jest rozdzielana na osocze i pozostałe składniki, następnie przetaczane z powrotem do tej samej żyły. Służy do tego specjalistyczny sprzęt zwany separatorem. Ta metoda pozwala na uzyskanie do 750 ml osocza. Oddanie osocza trwa od 30 do 40 minut.
- Z pobranej krwi pełnej, która następnie jest dzielona na osocze oraz krwinki czerwone i płytki krwi, które również mogą zostać wykorzystane w lecznictwie. Jednorazowo można uzyskać w ten sposób ok. 200 ml osocza. Oddanie krwi pełnej trwa ok. 10 minut.

Przeczytaj, jak przygotować się do oddania osocza

Gdzie i kiedy można oddać osocze?

W centrach krwiodawstwa i krwiolecznictwa i ich oddziałach terenowych.

Tu znajdziesz adresy i numery telefonów do Regionalnych Centrów Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, w których możesz oddać osocze metodą plazmaferezy

> **Przed przyjściem do punktu pobierania krwi koniecznie skontaktuj się z Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa telefonicznie lub mailowo.**

Poinformuj personel o tym:

- czy, jakie i kiedy miałeś/aś wykonywane badania
- czy i kiedy miałeś/łaś objawy choroby COVID-19
- czy byłeś/łaś hospitalizowany/a, w izolacji lub na kwarantannie.

Oddawanie krwi jest całkowicie bezpieczne. Przestrzegane są nie tylko dotychczasowe, rygorystyczne zasady bezpieczeństwa związane z pobieraniem krwi i jej składników, ale w związku z COVID-19 wprowadzono dodatkowe procedury. W każdym miejscu pobierania krwi – stacjonarnym i wyjazdowym – zorganizowana jest dodatkowo śluza bezpieczeństwa. Wymagane jest dezynfekowanie rąk, założenie maseczki, pomiar temperatury. Każde stanowisko do oddawania krwi jest dezynfekowane po każdym oddaniu krwi/osocza.

> **Należy pamiętać o tym, że nie ma możliwości, aby dawca zastrzegł, że pobrane od niego osocze będzie przeznaczone tylko i wyłącznie dla jednego, konkretnego pacjenta z COVID-19. Pobrane osocze trafia do ogólnej puli i jest wydawane dla pacjentów zgodnie z zasadą pilności oraz z uwzględnieniem kolejności zapotrzebowań składanych przez podmioty lecznicze.**

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 września 2017 r. w sprawie warunków pobierania krwi od kandydatów na dawców krwi i dawców krwi (**Dz. U. z 2017 poz. 1741**)